NAM THỨ MƯỜI HAI — SỐ THỨ 2285 — MỖI SỐ: 0$02 — NGÀY THỨ BA 28 OCTOBRE 1924

DÉPÔT LÉGAL

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

HANOI

	Một năm	Sáu tháng	Ba tháng	Một tháng
Các công-sở	6$00	3$00	1$50	0$50
Các làng và người bản-quốc	6$00	3$00	1$50	0$50
Người ngoại-quốc	8$00	4$00	2$00	0$70
Giấy nhà thương	8$00	4$00	2$00	0$70
Nam-kỳ và Cao-miên	8$00	4$00	2$00	0$70
Ngoại-quốc	9$00	4$50	2$30	0$80
Thuộc-địa Pháp	9$00	4$50	2$30	0$80
Ngoại-quốc	12$00	6$00	3$00	1$00

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61 63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur: F. H. SCHNEIDER
Directeur: NGUYỄN-VĂN-VINH
Rédacteur en chef: PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant: NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique
TRUNG BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

N° 2285

ANNONCES

Décomptées à raison de 3 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m,035 de large.

Une seule insertion. . . . . 0$10 le cm.
Par contrat annuel
Par centimètre et par insertion. . . . . 0$18 le cm.
Réclame dans la 1re page. . . . 2$ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le cm.
On traite à forfait pour les contrats importants.

Cái gì là cái trưng-triệu bất-tường

Những cái trưng-triệu bất-tường không rõ là có hay không mà ở lỗ tai con mắt người mình thì cứ thấy xảy ra luôn, nghe dồn-đại luôn chẳng biết bao nhiêu mà kể; ngay vừa độ mới đây, tại vùng Quảng-nghĩa, có một vật gì như là tơ-nhện, dương khi trời quang mây tỉnh, từ trên cao rơi xuống dần dần, hết lớp nọ đến lớp kia, giải rắc dầy mặt đất; ấy cũng là một cái trưng-triệu bất tường cho dân Quảng-nghĩa ai nấy đều lấy làm sửng-sốt kinh ghê lắm; mà dẫ-thường cũng chẳng những là dân Quảng-nghĩa, giá cái điều lạ tai lạ mắt ấy mà có tại vùng nào ra đi nữa thì cũng có người sửng sốt kinh ghê như thế chứ khác gì.

Người Nam ta sẵn tục thượng quỷ, đã hay tin những chuyện hão huyền. Lại theo học-thuyết của ta, vẫn cho thiên-đạo là u viễn, gặp những việc thiên biến xảy ra, như là nhật thực, nguyệt thực, địa chấn, sơn băng v. v., đều cho là cái trưng-triệu bất tường, giới có ý bảo trước cho người, để biết đường răn sợ phòng giữ. Ở xã-hội ta xưa kia học-vấn hãy còn hủ lậu, kiến-văn hãy còn hẹp hòi, lại theo cái học-thuyết lưu-truyền, gặp những điều chi mình không hiểu được, thì đều đổ cho là việc trời làm. Những người có học-thức cũng thường đeo một cái quan-niệm như thế, thì trách gì những kẻ hạ-lưu không học-thức, lại chẳng tin hoặc những chuyện tai dị, chôn sâu vào óc, mà không bao giờ tỉnh ngộ được.

Lòng tin hoặc dị-đoan như thế, không những là hay sinh ra lo sợ hão huyền đáng buồn cười, mà đôi khi lại sinh ra những sự cử-động bậy-bạ đáng giận mà cũng đáng thương. Những người qui-quyệt muốn thỏa chí đồ mưu, thường hay nhân chuyện đặt bày, để lừa dối những người ngu dốt. Xem trong lịch-sử ta xưa kia, thường thấy nhiều những chuyện như thế, vì cái lòng mê-tín của nhân-dân mà sinh ra.

Đến thế-kỷ hai mươi này, các nhà khoa-học bên Âu-Mỹ, hết sức khảo cứu, phàm những việc lạ ở trong giới đất, xưa kia ta không hiểu lý mà cho là việc tai biến, đều phát minh ra dần dần, hình như ánh sáng giữa giới, ai cũng hiểu thấu chân-lý, mà cái sự mù tối mê muội mấy nghìn năm, cũng đã như giấc mơ có người gọi dậy. Thế mà ai người ở trong xã-hội ta bây giờ, vẫn còn có người chấp nê chưa hiểu, cũng còn có người nhẹ dạ hay tin, tức như cái việc bông rơi ở tỉnh Quảng-ngãi mới rồi, mà có người cho thế là điềm nặng hoặc là điềm lụt, lại cũng có người cho lời ấy là thật, mà lấy làm lo sợ băn-khoăn, vẫn hình như chưa nghe thấy có cái tên khoa-học là gì, vẫn bỏ buộc vào cái tư tưởng sai lầm cũ, như ba, bốn mươi năm về trước, xem thế chẳng dù biết dân-trí hãy còn mờ tối, mà cái sự mê tín chưa dễ một lúc mà bỏ hẳn được.

Chúng ta may được sinh ở cái buổi khoa-học phát minh này, bao nhiêu những việc bí-diệu của tạo-hóa (những việc xảy ra trong hàng ngày, như sấm chớp mưa gió, điện-khí, không-khí, vân vân), xưa kia ta vẫn mập mờ không rõ, nay đã nhờ công khảo-cứu và sự phát-minh của các nhà khoa-học, mà ta đã hiểu được ít nhiều. Còn đến như những việc kỳ dị không thường (như mưa gio mưa đá vân vân), xưa kia ta vẫn cho là việc tai biến, các nhà khoa-học cũng đã suy xét mà bàn nói rõ ràng. Tuy việc xảy ra ở trong giới đất, một ngày một thêm chuyện lạ, tài gì suy xét được cho cùng, nhưng các nhà khoa-học vẫn đua nhau khảo cứu, muốn xét cho ra cái lý do, không chịu để có vấn-đề nào là không giải-quyết.

Người mình tưởng nên biết rằng phàm những việc xảy ra ở trong giới đất, việc gì cũng có duyên cớ ở trong, chỉ tại mình không hiểu lý mà cho là kỳ dị. Các nhà khoa-học Thái-tây hiện đương gia công khảo cứu, muốn hiểu thấu đến lẽ huyền vi. Tuy thỉnh thoảng gặp những việc xưa kia chưa từng có, chưa thể một lúc mà suy đoán ra ngay; nhưng người ta lấy học-thức mà kinh-nghiệm mà suy nghĩ dần dần, chắc rồi cũng có lúc xét ra được. Vậy nếu có gặp những việc gì xưa nay chưa thấy, ta tưởng không nên theo thói hủ mà đem lòng lo sợ, sợ những quân gian-hiệt nhân thế rồi đặt lời huyền hoặc, để mạnh tâm làm càn. Những bậc thượng-lưu và những người có trách-nhiệm thân-dân, tưởng nên lấy lẽ mà dẫn dụ rõ ràng cho nhân-dân đều hiểu thấu, không nên để cho bàn phao nói bậy, sợ lòng người rung động, mà sinh ra sự không hay, và duy-trì cuộc trị-an cho xã-hội. Ôi! phủ-ngôn hoặc-chúng, luật xưa có cấm, ở một nước dân-trí mới bàn khai, thì việc giới phủ-ngôn tưởng lại càng nên cần thận. Việc xảy ra ở tỉnh Quảng-ngãi mới rồi, tuy là một sự lầm thường, không lấy gì làm quan-hệ, nhưng lòng người còn lấy thế mà lo sợ, những lời huyền hoặc còn vì đó mà sinh, tưởng cũng nên im cách mở bảo nhau cho bớt dần những điều mê-tín vô lý như thế.

H. T. B.

Âu-châu điện-tín

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 24 Octobre 1924

Quan thủ-tướng tại Lyon

Ngày hôm chủ nhật quan thủ-tướng Herriot và các quan thượng-thư đi Lyon. Quan thủ-tướng chủ tọa bữa tiệc của cuộc hội-nghị về việc dùng điện khí trong nghề nông phố và việc dẫn-xảo về nghề giồng giọt. Ngài có đọc một bài diễn-văn kể cái trách-vụ và sự khẩn-nhu của nghề nông-phố.

Cũng trong khi ấy, quan Raynaldy và quan Clémentel chủ tọa bữa tiệc của các viên cố-vấn về việc buôn bán với ngoại-quốc. Quan Raynaldy có đọc diễn-văn.

Buổi chiều, quan Herriot chủ tọa bữa tiệc của hội-đồng Hội-chợ và của hội-đồng hàng tỉnh các viên cố-vấn về việc buôn bán với ngoại-quốc. Ngài có đọc một bài diễn-văn.

Tại Saint Etienne, M. Bovier-Lapierre thượng-thư bộ trợ-cấp chủ tọa lễ giải-tán hội liên-hiệp các giaquyến những nhà trận-vong.

Ngày hôm nay, quan Herriot lưu lại Lyon để xét các công việc trong thành-phố.

Hội Vạn-quốc

Hội-đồng quản-trị hội Vạn-quốc họp ở Bruxelles ngày hôm nay để xét vấn-đề Mossoul và việc trục xuất người Hy-lạp trở cư ở Constantinople.

Việc chánh-trị nước Đức

Quan thủ-tướng Marx đọc một bài diễn-văn tại cuộc hội nghị của các chánh đảng trung-ương, ông nói cuộc tiến hóa của nước Đức trên con đường tự do phải lấy bản hiệp ước Londres làm chuẩn đích. Nước Đức sẵn lòng đồng lao cộng tác với hội Vạn-quốc. Ông lại nói: Các chánh-đảng công nhận rằng cái chánh-sách đề huề với các địch quốc cũ đã gây được kết quả tốt tươi, và nay cứ nên theo cái chánh sách ấy, thì đảng trung-ương nên ưng cho các đảng ấy đồng lao cộng tác với mình.

Cavite, ngày 2 Octobre 1924

Người Nga đã chiếm đảo Wrangel

Tin Pétrograd, 24. — Tàu của chính-phủ Xô-viết tới đảo Wrangel ngày hôm nay, đi đường rất khó khăn. Tàu chở Charles Wells ở Pennsylvanie, và 12 người Esquimaux đến đảo ấy. Các quan võ nói rằng Wells và những Esquimaux không muốn ở đảo ấy, là nơi trước đây chính-phủ Xô-viết đã không cho phép họ ở và sẵn bắn.

MỘT VIỆC DỌN NHÀ KHÁC THƯỜNG

Mới đây nhà ngân-hàng Fédéral Réserve Bank dọn 55 nghìn triệu ngân-phiếu và tiền tệ ở các nhà cũ ở Nassau Street đến các nhà mới ở Liberty Street. Các viên quản lý sợ lúc dọn đi đường có xảy ra trộm cướp gì chăng, có đến xin quan chánh cảnh-sát bản bạt phòng bị cho. Quan chánh Cảnh-sát cho nhà ngân-hàng mượn 37 cái ô-tô bọc sắt, và 400 người lính cảnh-sát.

Buổi trưa ngày 21 septembre bắt đầu dọn nhà. Trong lúc ấy các phố chung-quanh đều bị chắn, không cho ai đi lại cả. Ở các chỗ ngã ba có đặt súng khai hỏa. Trên các nóc nhà có lính cảnh sát cầm súng để trông nom việc dọn nhà.

Vàng bạc và giấy bạc dọn được yên ổn không xảy ra việc gì cả.

MỘT CÁCH TRỊ BỆNH LƯỜI

Bọn lao-động ở Safi (Maroc) thường rất biếng làm ăn. Mỗi khi họ kiếm được ít tiền, thì họ liền tụ họp nhau ở ngã ba ngã bảy mà ngồi chơi hết ngày ấy đến ngày khác, cho đến khi hết tiền ăn mới lại chịu đi làm.

Các quan bản xứ bèn ra lệnh cho tỉnh cảnh-sát hễ thấy ai ăn rồng ngồi rồi như thế, liền bắt đến xưởng thợ ở cửa bể, để bắt họ làm việc mà lấy tiền.

Cái cách xử-trí như thế cũng khí áp-chế, nhưng đối với một giống người lười, tưởng không làm thế cũng không được.

MỘT VIỆC CẢI LƯƠNG CỦA GIÁO HỘI

Có tin rằng đức Giáo-hoàng Pie XI định thanh giảm phi tổn về lễ phục cho các vị hồng y giáo chủ, giáo-chủ, và tổng giáo-chủ. Hiện theo lệ, về khoản lễ phục các vị hồng giáo-chủ tốn kém lắm, các ngài phải có áo sắc đỏ, sắc tím, áo đen, bằng tơ, bằng len, bằng lông. Đức giáo hoàng muốn giảm số áo xuống làm hai thứ mà thôi, là các vị hồng-y giáo-chủ, thì phải có một cái áo đen, và một cái áo đỏ, các vị giáo-chủ và tổng giáo chủ thì phải có một cái áo tím và một cái áo đen; các áo bằng tơ từ nay bãi đi.

CÁI TỤC CHƠI GÀ CHỌI Ở COLOMBIE

Tại các nước ở Nam-mỹ-châu, nhất là ở Colombie, cái tục chơi gà chọi rất thịnh. Gà chọi luyện tập cũng công phu lắm, có thầy riêng và trường riêng luyện gà chọi.

Gà nuôi để chọi trước nhất phải cạo hết lông đầu, đài, và đăng đuôi, để trơ trụi không còn một cái lông nào. Gà cạo như thế, da đỏ bóng lên, nhưng thường hay lắm bọ và lắm rận. Người ta bèn tắm bằng rượu rom rất mạnh. Lắm khi gà bị tắm thành ra say rượu, lại phải cho uống thuốc giã rượu.

Đến khi gần đá cứng, thì gà bắt đầu tập chọi. Lúc đầu cho hai con gà ngang sức tập chọi với nhau. Trong những buổi tập chọi ấy, cứ gà phải bọc cao nó khỏi đánh nhau đau quá. Gà chọi thử một hai bận như thế, thì biết con nào giỏi, con nào kém, có con thì dùng võ-lực, có con thì dùng mưu trí, mỗi con có một cái chiến-lược riêng, không con nào giống con nào. Nuôi con giỏi là những con không phải mổ mà đánh đổ được con gà đầu địch với mình.

Sáng sớm phải đem gà tắm bằng nước lạnh, rồi để vào một nơi cho nó phơi nắng. Ga phải cầu luôn; người chăn gà phải có sổ riêng để biên hàng ngày, mà tính cho gà uống nước cho vừa độ. Gà đã biết chọi rồi, thì người đẹp gà chọi thường cầm một con gà khác, là hạng gà hỏ đi, đem đến trước mặt hết con nọ đến con kia, xem miếng của mỗi con ra sao để thử nào. Gà thử như thế, con nào xem ra tốt, thì tắm chải sạch sẽ, và cho ăn một cách riêng: Mỗi con mỗi ngày chỉ được ăn một bữa ngô, và mỗi tuần lễ vài ba lần cho ăn thêm ít thịt bò sống và trứng bung. Nước uống thì cứ giảm dần đi. Về sau mỗi ngày chỉ được độ một vài hớp nước thôi. Dạy một con gà như thế, mất độ tự bốn đến sáu tuần-lễ.

Gà chọi mỗi cuộc độ nửa giờ. Hết một nửa giờ mà không phân thắng phụ, thì là hòa.

CÁC THUỘC-ĐỊA ÚC-CHÂU THIẾU NHÂN CÔNG

Tại các thuộc-địa Úc-châu nhân công vẫn thiếu không đủ dùng. Quan Toàn-quyền các thuộc-địa ấy có đặt một hội đồng để khảo cứu về việc mộ lấy ít nhiều nhân công ở Đông-dương.

Chánh-phủ có đạt giấy cho các nhà đồn điền để ai cần đến nhân công Đông-dương thì trình để cho chánh-phủ biết.

Tin Trung-hoa

(Điện-báo Reuter)

Tin cũ về việc chiến-tranh

Tin Đông-kinh, 17 Octobre. — Ở Phụng-thiên có tin đến nói rằng sư-đoàn thứ nhất và sư-đoàn thứ nhì của Trực-lệ cộng là 10.000 người, bị quân Phụng-thiên đánh ở lưỡng-đực. Trương-tác-Lâm đánh Lanchéou. Lữ-đoàn thứ tư đã vào đồn binh ở Sơn-hải-quan, có thể khuy-đu được cả miền gần tỉnh thành.

Tin Bắc-kinh, 15 Octobre. — Ở mặt trận Sơn-hải-quan vẫn đánh nhau luôn. Quân Phụng-thiên định đánh tiến-thoái, nhưng không được.

Có tin rằng quân Phụng-thiên đóng ở trước Sơn-hải quan. Quân của Ngô-bội-Phu lại tiếp được viện-binh.

Lữ-đoàn Phùng-ngọ-Tường và Vương-hoà-Khánh tiến về miền tây-bắc.

Ngô-bội-Phu vẫn giữ thế-thủ. Xem chừng có ý vững dạ hơn trước. Khi nào mọi việc xếp-đặt xong đâu đấy, mới sẽ ra tay đánh địch-quân.

Tin Thượng-hải, 17 Octobre. — Có tin rằng tiền Tứ sẽ phải đem sang Nhật-bản.

Chung quanh Thượng-hải vẫn yên.

Tin Bắc-kinh, 17 Octobre. — Có công-văn nói rằng quân của Phụng-thiên đã bị đuổi ra ngoài Vạn-lý-trường thành.

Tin Phụng-thiên, 15 Octobre. — Có công-văn nói rằng quân Phụng-thiên đã đánh được đồn Chi-mên-chai. Nay mai quân ấy sẽ lấy được Chaioshashi.

Lại có tin rằng đánh nhau bốn đêm ngày dữ-dội. Đến ngày hôm qua thì quân Phụng-thiên lấy được Chi-mên-chai.

Tình-hình Quảng-đông

Viên phóng-sự báo *Daily Press* ở Quảng-châu tới Hương-cảng ngày 17 octobre có mô-tả cái tình-trạng ở Quảng-châu ngày nay. Viên ấy nói: Trông Quảng-châu thực là cảnh-tượng một thành-thị bị hãy-hoại tàn phá. Quân của Tôn giữ cả các nơi. Lính đi tuần khắp mọi nơi, từng toán từ 15 đến 20 người.

Tôn đã hạ lệnh cấm lính cướp bóc. Ngày hôm thứ năm, 6 người lính Hồ-nam và hai chục người lính Quảng-đông đi cướp mấy hiệu buôn đã bị xử tử bằng súng. Từ đấy không thấy đâu bị cướp nữa.

Viên phóng-sự ấy có nói: Đi đến mặt bể, người thấy mùi bốc lên khó chịu. Mái ấy là mùi gỗ cháy. Nhà cửa đồ lông chồng, mà tường ở ngoài trông đen sì. Cung quanh thì ông già; bà lão, đàn bà con trẻ khóc lóc thảm thiết.

Các cửa hàng đổi tiền bị cướp phá. Một người Trung-hoa nói có một hiệu buôn lớn bị hãy-hoại, tổn hại có tới hai triệu hoa-viên.

Một hiệu buôn của người Pháp là M. Salès bị đốt cháy, tổn hại cũng nhiều lắm.

Một viên thủy-quân Pháp ở Sa-điện mục-kích các trận đánh nhau ngày 15 octobre, có nói: Quân thương-đoàn chết độ 200 người, bị thương từ 300 đến 400 người; quân Quảng-đông chết độ 30 người, bị thương độ 15 người; nhân-dân chết cháy hoặc chết bẹp độ 300 người, bị thương độ 150 người. Thành Quảng-châu không bị cháy hết đâu. Trong những phố thấy nhà đổ và nhà cháy thật, nhưng có 15 số tổn hại không to lắm như lời nước trước đây.

Viên phóng sự nhà báo *Daily-Press* lại nói khác. Viên ấy tính ra người bị hại, phần nhiều là đàn bà con trẻ, cộng là 6.400, nhà ở và hàng hóa buôn bị hãy-hoại cộng tất 1.600 đến 2.200. Số tổn-hại ước độ 25 triệu.

Các số trên này có 15 hơi quá. Tỉ có thể nước số lính của Tôn bị hại vào 400 người, số bị thương nặng là 200 người, số bị thương nhẹ độ 700 người, số lính thương đoàn bị hại độ 600 người.

Tôn-đật-Tiên thuê bốn chục hạng cu-ly không có việc làm để phòng hòa vào các phố xá, nhất là các phố xá giàu có, như phố Ta-tung, Tăng-tung, Sap-sam-hong. Phố sau này là phố các nhà ngân-hàng ở.

Tôn hạ lệnh cấm nhân-dân không cho ai được đàng sáng. Ai có sáng thì cho là phản-nghịch.

Hiện các quan đã bắt thợ mộc thợ nề để chữa công các phố.

Tôn cử Wa-te-chen chủ-trương việc bảo an ở Quảng-châu. Wa bèn tổng-giám Li-long-Ya nguyên thống-trưởng cục bảo-an.

Nghe đâu Tôn cho phép quân lính thu mỗi nhà không bị hãy-hoại một số tiền tính bằng tiền tương ba tháng, và một số tiền bình-pai để đáng vào việc bắn phạt.

Các hội thiện có xin Tôn thu chế những nhà buôn bị bắt đứng xã-tắc, nhưng mãi đến chiều hôm 16 octobre Tôn nhất định không nghe. Cả ở quyền bèn xin phép xem đâu những người bị hành hình, để nhận lấy thi-thể người nhà mình.

Tướng Lin-chen-Huan trước đây coi các đội khách quân, mới từ chức 15 ngày hôm nay đi Hương-cảng, thì ngày 17 Octobre mới rồi cũng trở về Quảng-châu để cùng nhân-dân xin Tôn-đật-Tiên đừng bắt mẹ, vợ và chị em những quân thương-đoàn, số can vào việc khởi nghĩa ở chánh phủ Quảng-đông.

Hầu hết bọn thợ cạo đều theo vào quân cộng-sản, cộng tới 3000 người. Ngày hôm 15 Octobre ở tỉnh bọn ấy, phòng hòa vào các nơi.

Tin sau cùng

(Vô tuyến-điện Bordeaux)

Ngô bội-Phu bắt phục lệnh bãi chức, cử giữ các trận-địa hiện đương đóng.

(Vô-tuyến-điện Cavite)

Tin Bắc-kinh ngày 24. — Tổng-thống Tào-Côn từ chức ngày hôm nay. Ngô-bội-Phu vẫn đánh nhau ở Sơn-hải-quan.

Tin Đông-kinh ngày 24. — Thời-cục ở Trung-hoa đã làm cho du-luận Nhật-bản bớt náo-động.

Tin Bắc-kinh ngày 24. — Feng-yu-Hsiang (Phùng-ngọc-Tường (?) định họp các bậc yếu-nhân trong nước để từ tính việc thống nhất và chỉnh-đốn lại nền tài-chính. Sẽ họp cả Tôn-đật-Tiên, Trương-tác-Lâm, và Doan-kỳ-Thụy, nguyên lĩnh-tụ đảng An-hoà. Ngày hôm nay tướng-quân đi thăm các bộ lĩnh-sự, bày tỏ cái chương-trình của mình, và xin các bộ lĩnh-sự tán-trợ cho, tướng-quân thống quyền quân-trị ở Bắc-kinh. Đêm hôm thứ tư 22 Octobre, tướng quân cho chiếm các đường giao-thông và đóng các cửa thành, rồi sẽ đưa sư-đoàn thứ 11 vào trong thành.

VIỆC HANOI

Thời - tiết	
7 giờ	25 độ
15 giờ	25 độ

Lịch ngày mai

Dương-lịch

Thứ tư 29 Octobre 1924

S. Narcisse

Âm-lịch

Mồng 2 tháng mười năm Giáp-tí

Ngày Tân-tị
Hành Kim, Sao Trất, Trực Ngụy.
Kỵ Tác-tương, Xuất-hành.
NGHI: Tế-tự, Hôi-hữu, Giá-thú, Thương-quan, Thảo-mộc hoàng lạc

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ.	10	70
— nhì, —	10	30
— ba, —	9	60
Thóc hạng nhất, —	6	50
Bắp ngô —	6	60

Giá bạc. Kể từ ngày 28 Octobre 1924, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 10 f. 40

Đường bộ vào Trung-kỳ. — Cứ như tin ở Huế vừa gửi ra thì đường bộ ở Hanoi có thể đi vào được tới Hà-tĩnh. Ngày 26, các đường trong tỉnh Quảng-bình bắt còn bị ngập. Thước ina gặt trong vụ tháng tám vừa rồi chạy được cả.

Tại tỉnh Quảng-trị đường-sá còn ngập, người chết đuối cũng nhiều ; trâu bò và thóc lúa mất đến một nửa.

Các đường trong tỉnh Quảng-nam cũng ngập hết, vụ gặt tháng mười có lẽ mất hết.

Ngày kỷ-niệm các binh sĩ trận vong. — Trước đã có tin rằng đến ngày 2 novembre thì làm lễ kỷ-niệm các binh-sĩ trận vong tại khu đất, ở góc đường Puginier và đường Félix Faure, nhưng nay quan Toàn-quyền lại vừa mới đổi lại vào ngày 11 novembre là ngày hội Đình-chiến, hồi 8 giờ sáng.

Sẽ có một chỗ riêng để dành cho những người bị lãn lật về các tranh cũng chứng nhà có con tử trận mà tên ghi vào bia đá để tại tòa Đốc-lý. Ông Hội-trưởng hội các Cựu chiến-binh sẽ đọc một bài diễn văn và quan Đốc-lý cũng đọc một bài. Cuộc lễ ấy có quan Toàn-quyền cùng các quan chức đến dự.

Cuộc diễm binh đã nhất định mở tại đường Puginier. Quân lính đến trước rạp và trước cái mô giả sẽ dựng tạm ở gần rạp.

Quan Thống-soái mới. — Quan Nguyên-soái Andlauer là Thống-soái mới của Đông-pháp chừng 20 tháng chạp lấy sẽ tới Hanoi. Trước khi tới đây, ngài sẽ đi thanh-tra các đạo quân ở Cao-miên và Nam-kỳ.

Quan Khâm-sứ Bosc đi máy bay sang Xiêm-la. — Quan Khâm-sứ Bosc xứ Ai-lao ngày 25 vừa rồi cùng với quan cai-trị tỉnh Vientiane, quan chánh văn-phòng và quan Phelsareih đi bai chiếc máy bay Xiêm-la kiểu Breguet sang Makeng, tới nơi lúc 9 giờ 30 có phó-vương và các quan đại-biểu văn võ hạt Isan ra nghênh tiếp rất thân ái.

Trong số ngày mai bản-báo sẽ nói rõ về cuộc hành-trình này.

Xà-phòng THIBAUD

làm bằng nước hoa Cologne

0 $ 15 một bánh

HIỆU BÀO-CHẾ CHASSAGNE

59, Phố Paul-Bert, Hà nội

Tòa Thượng-thẩm. — Sáng hôm nay, tòa Thượng-thẩm xử những việc sau này :

Việc đánh á đầu. — Việc quan viên Vũ-Huy làm công cho một hiệu đồi thùng ở Hanoi say rượu đánh á đầu Bạch-mai về chuyện đòi tiền bắt, là việc đã đăng báo đó trước, nay tòa Thượng-thẩm y án phạt Vũ-Huy 1 tháng tù và 100 quan nhưng cho án treo cả, vì bên nguyên đã rút đơn không kiện nữa. (Trước tòi tù cũng được án treo).

Án trộm thuốc phiện lậu. — Đinh-văn-Sách là kẻ-đoàn một hôm gặp một người đàn bà Khách mang bốn bánh thuốc phiện lậu chợ mang sang Tàu để bán liền bắt lấy, nhưng thuốc đem về nhà mà không trình báo quan gì cả. Kì có người tố giác quan về xét thì khai là chưa kịp đem trình.

Tòa án Trung-trị Cao-bằng phạt Đinh-v-Sách 1 năm tù 1.000 quan và bắt phải bồi 464 đồng cho sở Thương chính. Tòa Thượng-thẩm y phạt tù và tiền bồi thường còn tiền phạt thì giảm xuống 500 quan.

Ăn cắp cốt min. — Vũ-quang-Soạn và Vũ-quang-Long làm cu-ly cho công ti than mỏ Hongay thông đồng với nhau ăn cắp cốt min của công-ty bán cho người khác để đi đánh cá. Tòa án Trùng-trị Haiphong phạt mỗi tên 1 năm tù. Tòa Thượng-thẩm y án.

Ăn cắp đạn. — Tên Phạm-v-Bôn làm cu-ly nhà thương ở Mông-tư (bên Tàu) ăn cắp 100 viên đạn của một quan Tây đem bán cho người Khách. Hỏi thì tên ấy nhất định chối, song có đủ chứng cớ, nên tòa án Trùng-trị Mông-tự phạt 8 tháng tù. Tên ấy chống án. Khi giải về đây, lại còn viết cái thư nhục vu oan cho mấy người lương-thiện. Quan Chưởng-lý bắt được cái thư ấy đệ trình. Vì có cái tư đó, tòa Thượng-thẩm nói thì phải thú nhận nay là ăn cắp đạn. Quan Chưởng-lý chống án xin phạt rất nặng, nên tòa thượng-thẩm tăng tội lên ấy lên 3 năm tù.

AI MUỐN CÓ TIỀN TRĂM BẠC NGÀN PP

5 hào-chỉ mà có thể phát-tài hàng trăm hàng ngàn được.

5 hào chỉ tác nào chẳng có, bớt tiêu ra, gặp vận đỏ phát-tài.

5 hào-chỉ mà gặp dịp làm phúc, lại có hi-vọng tiền trăm, bạc ngàn.

Trước làm phúc sau tức buộc, xin chớ bỏ qua. Cái hi-vọng phát-tài này chỉ còn có hơn một tí ăng nữa thôi ; nghĩa là đến 3) Novembre 1924 đã có cuộc mở số trẻ con tây-lai vô thừa nhận.

Các vé số đâu đâu cũng có bán, giá có 5 hào một vé.

Dịp tốt ta chớ bỏ qua.

Lời bá cáo của nha Học-chính. — Chiếu theo khoản 1 ở tư đạo chỉ dụ ngày 14 mai 1924 mà nghị-định quan Toàn-quyền ngày 18 septembre 1924 đã tuyên bố trong xứ Đông-pháp (Công-báo số 79, ngày 1er octobre 1924), các trường tư-thục ở xứ Đông-pháp hiện đã có trước ngày công bố đạo chỉ dụ ấy thì được kể cho như là đã được phép thiết lập rồi, nhưng từ nay đến 31 décembre 1924 phải làm giấy khai rõ mọi điều, và nộp những giấy như khoản thứ 2 đạo chỉ dụ ấy đã định cho những người xin mở trường. Khoản thứ 2 ấy như sau này :

« Khoản thứ 2. — Đơn xin phép mở trường, bao giờ cũng phải kê rõ :

1° — Trường dạy gì và dạy theo bậc nào ;

2° — Định dặt bao nhiêu thầy, mở bao nhiêu lớp ;

3° — Cam đoan xin theo chương-trình công-học để dạy các lớp cho học trò đi thi ; xin có đủ sổ sách như các trường công ; xin hàng năm cuối niên học làm tờ niên bạ khai rõ tình trạng nhà trường, số học-trò nhiêu ít, hay dở thế nào ; xin để quan cai-trị bản hạt, quan thanh-tra Học-chính và quan thầy thuốc nhà nước đến khám xét luôn.

« Nếu một người đứng tên xin mở trường, thì trong đơn lại phải kê tên, tuổi, nghề-nghiệp, người nước nào, có đồ bằng cấp gì, và phải định theo tư tư-pháp lý-lịch (casier judiciaire).

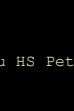
« Nếu một hội xin mở trường, thì người làm đốc-học phải làm giấy khai rõ như các điều đã nói ở trên, mà người đứng xin thì phải định theo đơn xin cái giấy của hội đã ủy-thác cho mình, và một bản điều-lệ của hội. Những hội thường và các giáo hội khác đã được phép mở trường theo pháp-luật đương thi-hành và những hội đã theo tờ giao ước được phép mở trường dạy tôn-giáo riêng của mình, trong những xứ Bảo-hộ như Trung-kỳ và Bắc-kỳ, thì được miễn không phải trình bản điều lệ. »

Vào quãng tháng ngày 3 novembre 1924, Chính phủ muốn nhận ngay được các tờ khai của những trường tư-thục hiện đã có, và muốn biết số số học-trò ở những trường ấy, hiện đang học đến ngày 31 octobre 1924 là bao nhiêu.

Các đơn từ sẽ đệ về quan Thống-sứ Bắc-kỳ (nha Học-chính).

Nha Học-chính lại cáo.

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE

Pharmacie Montégo

54, RUE PAUL-BERT, HANOI

DẦU GAN-CÁ-VIỆN

(Capsules huile de foie de morue)

Mỗi ngày uống bốn viên, chia ra làm ba lần, trước khi ăn cơm.

Giá mỗi lọ : 0 $ 80

Hội Nhân-báo. — Ngày 26 octobre, hồi đầu giờ rưỡi chiều, hội « Nhân-báo » họp đại hội-đồng và làm lễ khánh-thành việc hội được biệt-lập tại nhà hội ở đường Huế, số 69.

Nhân mới rồi quan Thống-sứ cho phép hội được biệt-lập, cho nên hội vừa họp đại hội-đồng, vừa khánh thành vào một ngày hôm ấy.

Đúng 2 giờ chiến các hội-viên đến dự hội đông lắm. Ông Hội-trưởng Nguyễn-tảo làm chủ-tọa. Lúc khai hội, ông Tảo có đọc một bài diễn-văn.

Ông Tảo đọc xong thì lần lượt đến ông ty-ngân Lê-hữu-Côn đọc tờ kê-trình về tiền-tài của hội. Kế đến ông Hàn-duy-Lâm là trưởng-ban hội-đồng kiểm-duyệt tài-chính, đọc tờ kê-trình, đại ý nói mọi điều được ổn-thỏa cả, duy có trích một khoản không hợp lệ, vì đã tiêu quỹ hội quá số 150 $ 00. Tiếp đến ông Phạm-văn-Thự là đốc-học trường Nhân-báo đọc tờ đại-lược về học-vụ trong năm vừa qua, thì nói rằng số học-trò bao giờ cũng non ba trăm, duy có những tháng nghỉ hè và tết Nguyên-đán là số học-trò sút kém nhiều. Sau ông xin mở thêm lớp Coura moyen và soạn lại kỳ-thuật về việc tuyển giáo-sư cùng lệ thưởng phạt.

Ông Thự đọc xong, tiếp đến việc bầu-cử ban trị-sự mới, thì những ông ban này được trọng tuyển :

Ông Ng-Tảo, hội-trưởng, Phạm-v-Đại, phó hội-trưởng, Phạm-văn-Thự, đốc-học trường, Lê-hữu-Côn, ty ngân, Ng-văn-Qui, giám-sát, Trần-quang-Vinh, trưởng thư-viện, Thái-Lạc, Hàn-duy-Lâm, Phạm-xuân-Phương, Đinh-văn-Phụng, cố-vấn hội-viên.

Còn chức thư-ký theo lệ hội, để quyền cho ông hội-trưởng cho tiện hành-sự. Vậy ông Tảo có nhờ ông Nhã, ra giúp khóa nữa, ông Nhã nhận lời.

Việc bầu-cử xong vừa đúng 4 giờ chiều, thì những thân-hào trong thành-phố, hội mới đến chứng lễ đã dần dần đến.

Khi các quí-khách và các quan-viên hội đã an-tọa, ông Tảo lại đọc một bài diễn-văn nữa.

Ông Tảo đọc dứt lời thì những phường nhạc ta cử nhạc, rồi cả hội uống nước trà, ăn bánh ngọt, cùng chuyện-trò vui vẻ đến 5 giờ chiều thì tiệc tan.

NHÀ CHỚP BÓNG PATHÉ

CHƯƠNG-TRÌNH TỪ NGÀY THỨ HAI 27 ĐẾN NGÀY THỨ NĂM 30 OCTOBRE 1924

THỜI-SỰ GAUMONT

Tấn LE MYSTÈRE DE LA DOUBLE CROIX

Có Miss Mollie King diễn

Tấn công có chín hồi

Do Gag de Teramond bày cảnh

Hồi thứ bảy chia làm hai phần, hồi thứ tám chia làm hai phần, và hồi thứ chín chia làm hai phần.

Sau phần thứ nhất, hồi thứ tám, tấn LE MYSTÈRE DE LA DOUBLE CROIX thì ensuite

Thâu chỗ ở hiệu DE LA POMMERAYE & Cie, 33, Boulevard Henri Rivière (Giấy nói số 85).

Ngày nào cũng mở cửa (Chỉ trừ ngày chủ-nhật và ngày nghỉ).

Buổi sáng từ 9 giờ đến 11 giờ.

Buổi chiều từ 15 giờ đến 18 giờ.

Và ở Nhà chớp bóng PATHÉ các buổi chiều từ 1 giờ đến 23 giờ.

Muốn bán một cái xe ô-tô « Peugeot », hãy chỗ ngồi. Chạy còn tốt lắm.

Hỏi tại số 24, Boulevard Victor Hugo. (Đường Cột-cờ) Hanoi. 4027

VÌ DÙNG KHÔNG HẾT, MUỐN BÁN RẺ :

Hai cái tủ chè bốn mặt toan-cổ trắc cả mới nguyên chưa dùng đến.

Hỏi tại : Bán quán.

Tiền quyên giúp dân bị lụt. — Số tiền quyên phủ Thống-sứ đã nhận được, tính đến ngày 27 octobre công như sau này :

Số tiền thu từ ngày 22 đến 25 octobre 1924.

Sở Địa-chính.	106 $ 75
Hiệu Đắc-lăng tại Hà-nội	10 . 70
Tòa Công-sứ Hà-đông.	427 . 15
Tòa Công-sứ Lạng-sơn	409 . 78
Tòa Công-sứ Bắc-giang	283 . 00
	1.242 . 38
Nam-kỳ.	1.000 . 00
	2.242 . 38

Những số đã thu được từ trước. 28.175 . 77

Tổng cộng là. . . . 30.418 . 15

Những số tiền gửi đi các tỉnh. . . . . 3.640 . 00

Tiền mua gạo tại Hà-nội 8.336 . 00

Cộng là. . . . . 6.976 . 00

Số tiền còn kỳ lại nhà ngân-hàng Đông-dương 23.442 . 15

Bản quán tiếp được bài sau này :

Từ khi xảy ra cái nạn lại lội ghê-gớm ở ba tỉnh Bắc-ninh, Hưng-yên và Hải-dương, nội đồng cứu-tế chúng tôi tổ-chức cuộc lạc-quyên để cứu giúp, mà được các đồng-bào trong ba xứ cõi Tổ-Việt ta, không cứ nam-giới hay nữ-giới, ai ai cũng sẵn lòng gửi tiền về cứu giúp ; dẫu mà không trông thấy cái cảnh-tượng thê thảm ấy, nhưng cũng điên cả nhiệt huyết với anh em bị nạn, không nỡ ngảnh mặt làm ngơ, thật cũng là một sự đáng mừng ; cho cái tiền đồ tổ-Việt ta lắm.

Vừa rồi tôi lại mới tiếp nhận được một số tiền 189 $ 77 của các ông công-sự tại tỉnh Lạng-sơn để thu được trong buổi hát tuồng tối hôm 4 octobre 1924 để giúp các miền bị lụt. Quí báu thay ! các ông dẫu làm việc ở nơi biên-ải, mà lại biết liên-lạc cùng nhau, để tổ-chức việc nghĩa này, thật đáng kính đáng trọng lắm. Vậy tôi xin thay mặt các dân bị lụt và hội đồng cứu-tế trân trọng cảm ơn các ông.

Hội-đồng cứu-tế, hội-trưởng
Lê-trung-Ngọc
Tổng-đốc, Thượng-thẩm-viện, Hanoi.

* * *

Số quyên số 865 của hội Trung-Bắc-kỳ Nông-công-thương Tương-tế, chi hội Vinh-Bến thủy

Quan Công-sứ Vinh 20 p. Receveur des Douanes Vinh 5 p. Lanté 1 p. Me Saintard 10 p. Lacré 2 p. Calard 2 p. Colin 2 p. Société 1 dochimoise Forestiers des allumettes Bến-thủy 20 p. L. Manze 10 fra. Trần-ngọc-Triện Bến-thủy 20 p. Huy 1 p. Phạm-văn Phi et Cie Vinh 20 p. Nguyễn-đình Xuân 3 p. Lassalle 5 p. Ng-văn-Tính 5 p. Phạm-Nghiệp 5 p. Trần-trí-Try 5 p. Ng-tuấn-Giao 3 p. Võ-thoại 1 p. Kiều-kim Oanh 2 p. Ng-tuấn-Tân 3 p. Ng-quang-Duyệt 2 p. Trần-xuân-Ro 2 p. Trần-Thuyết 1 p. Trần-Quan 2 p. Mouton 5 p. N.-tiến-Mỹ 5 p. Nguyễn-ngọc-Liên 5 p. Bùi-huy-Chương 1 p. Trịnh-đình-Văn 1 p. Phạm-đình-Lộ 1 p. Bùi-Vân 1 p. Phạm-văn-Tương 3 p. Quảng-Hợp 3 p. Ngô-v-Trác 2 p. Phạm-v-Tinh 0p 50 Mỹ-Thịnh 0 p. 50 Đạt-ký 0p.50 Ngạch 0p.60, Tương 0 p. 50, Hiền-thái 0 p. 50, Hưng-long-Hiệp 0 p. 50, Phúc-hải 5 p. 00, Thần-trọng-Mai 2 p. 00, Phan-thành-Lợi 1 p. 00, Phan-mỹ-Thành 1 p. 50, Vĩnh hưng-Long 1 p. 00, Mẹ Ngọc-Lan 1 p. Mỹ-thái 1 p. Trần-Đình 0 p. 50 Chất-ký 1 p. Phúc-ký-thành 1 p. Đỗ-Huấn 1 p. Ngô-v-Lung 1 p. Đào 1 p. Khách 1 p. Cảnh 1 p. Cương 1 p. Quí 0p. 50, Ng-đình-Lộc 0p 5 , Dương-đình-Tiến 0p 50, Đoàn-trần-Tiến 0p 50, Nhương 2 p. Lê-văn-Thu 0p 50, Đoàn-triệu-Yến 1 p 50, Trương-văn-Minh 0p 50, Nguyễn-văn-Lộc dit Minh 1 p. Nguyễn-văn-Hào 0 p 50, Ng-Ho-ông 0p. 50, Nguyễn-Đỗ 0 p. 50, Xuân-Phong 0p 50. Phạm bá-Tuân dit Vinh thang-Hiệu 1 p Nguyễn-Minh 1 p, Me Chavanau 5 p. P. an-đức-Tâm 0p 50 Nguyễn-văn-Hân 0p 50, Lê-trọng-Huệ 1 p, Nguyễn công-Toại 0p 50. Me Hân-Tuy 3 p, Me Tân-Long 1 p, Nguyễn-khắc-Vỹ 1 p, Báo-Nguyên 1 p.

Tổng-cộng 243 p. 50, trừ tiền mua mandat 1 p, 21 còn lại 242 p 29.

Hội đồng cứu-tế lại cáo

Ai tín. — M. Hồ-cao-Khang là y-sĩ ngạch Y chính Bắc-kỳ vừa mới tạ thế ngày hôm kia tại Yên-phụ. Trưa hôm qua đã cất đám tại Nam-kỳ nghĩa-trang.

Bản quán có lời chia buồn với qui-quyến.

Lời cảm ơn. — Tôi xin có lời cảm tạ các cụ và các ngài đã tỏ lòng thương mến cho đôi phủng viếng và đưa đám con trai chúng tôi là Hồ-cao-Khang y sĩ ngạch y-chính ngày hôm qua.

Hồ-kim-Chi.

Sứ tòa hượng lạng Thư-ký hồi hưu

Tòa án Trùng-trị. — Hôm qua tòa án Trùng-trị còn xử những việc sau này mà chưa đăng hết được.

Việc lừa cái xe đạp. — Việc lừa cái xe đạp thuê của chủ hiệu cho thuê xe đạp ở phố hàng Bông tên là Ng. ngọc Đại đã đăng báo số trước rồi trước mặt tòa tuyên án phạt Bùi-trung-Thu, và Ng-v-minh Đài là thợ ký (niện thầy giúc chưa có việc) mỗi người 2 tháng tù và 25 quan.

Việc ô-tô đè xe tay chết người. — Việc ô-tô của M. Delaye do *chauffeur* Đỗ-huy-Khoai cầm máy đụng phải cái xe tay do cu-li Hà-đăng-Chi kéo ở đường Haiduong lên Sơn-tây, làm chết người hành-khách đi cái xe ấy gia việc đã đăng báo ở số tháng trước), nay tòa xét xử chết người ấy là lỗi cả hai bên, cho nên tuyên án phạt Hà-đăng-Chi là cu li xe và Đỗ-huy-Khoai là *chauffeur* mỗi tên 3 tháng tù và 150 quan, mà tiền phạt và tiền lệ-phí về phần Đỗ huy-Khoai thì chủ cũ ô-tô phải chịu trách-nhiệm. Còn Ng-v-Xuân là chủ xe tay thì không phải chịu trách-nhiệm tiền phạt và lệ phí cho Hà-đăng-Chi vì xét tên ấy tuổ xe lại cầu cai chứ không phải thuê thằng với c ủ.

Án cắp bạc đồ của công-ty xe lửa. — Hôm 22 tháng 7 tây, lúc chuyến xe lửa ở Lao-kay về đến địa-phận thôn Mỹ-nội, huyện Đông-anh (Phúc-yên) có đàn rơi ở dọc đường một gói đồ đực của hành-khách gửi, tên Đinh-văn-Chức là người thôn ấy đương làm ruộng ở đấy, nhặt được mở ra lấy một ít và chia cho mấy tên cũng đương làm ruộng gần đấy mỗi tên một ít. Sau thấy phải nguyên về xét thì có đem ra nộp cả. Tòa lượng phạt Đinh-v-Chức, Trần-v-Nhuận và Đinh-v-Tuyết mỗi tên 50 quan án treo. Còn Ng-v-Mỡ, Trần-tứ-Lã và Trần-tứ-Cẻ cũng can về việc ấy thì được tha.

Mấy đám bạc. — Còn việc mấy đám bạc thì tòa để hôm nào sẽ hoãn đến kỳ sau mới tuyên án.

Án án Đại-hình. — Vụ án Đại-hình cuối năm sẽ mở tại Hanoi vào ngày thứ hai lợi décembre, có quan cố-vấn Tridon chủ tọa. Cứ như báo *Avenir du Tonkin* thì có lẽ vụ ấy có một việc Tây ta một viên thương-chính, cho nên sợ lắm không dám trái lẽ.

Có lắm người lắm nghĩa cho rằng : « dân cứ theo tục lệ làng, không tuân pháp-luật » là không phải, các nước dân-chủ cũng có cái nghĩa đám phản-đối nhà-nước, phương chi nước Nam nguyên là nước quân-chủ, tôn vua là lẽ giới, là thánh, dẫu quan phủ, quan huyện cũng còn tôn làm phụ mẫu. Dân quen cái tính chất phục-tòng, hiện lệnh gì mà chẳng phải theo. Về lại nước Nam vẫn là nước ăn ở có trật tự luân-lý, có lẽ nào lại có nghĩ lắm thế, chẳng hóa ra dân ta là dân vô quân phạm phép ư ?

Bài này là lấy ở báo *Trung-Bắc* và ngày xưa nghe đâu cũng đã ra bài thi một lần rồi.

Ăn cắp quỹ. — Tên Trần-văn-Si, 16 tuổi là đầy tớ nhà 88 phố Thuốc-bắc và Ng-thị-Xuyên 30 tuổi là vú sữa ở nhà 21 phố hàng Đồng phạm tội ăn cắp hai bó quỹ giá 300 đồng của M. Ng-văn-Thỏi là chủ nuôi thì nay đều phải bắt đi xét hỏi.

Đến 3 novembre, từ 7 đến 9 giờ tối, ở trường Quảng-văn, mở thêm lớp cours mathématiques cho những người muốn đi thi certifi at d'études primaires.

Nguyễn huy-Lợi, giáo-sư.

4032

Hội chợ Hanoi

Làm thử sáu

Sẽ bắt đầu mở từ 30 Novembre đến 14 Décembre 1924.

Vì dùng nhiều mà bán một cái xe ô-tô « Buick » chạy còn tốt lắm.

Hỏi tại Đông-dương Yên-thảo công-ty, Hanoi.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Giá thóc gạo. — Thị giá thóc gạo phiên chợ ngày 22 octobre 1924 như sau này :

Thóc			
Hạng nhất giá	6 $	80	100 kilos
— nhì —	6	60	100 —
— ba —	5.	80	100 —
Gạo			
Hạng nhất giá	10 $	70	100 kilos
— nhì —	9	70	100 —
— ba —	8	70	100 —

Ngày lễ kỷ-niệm chiến sĩ trận-vong. — Tuần theo tỉ thông-sức chỉ quan Toàn-quyền và thi hành theo đạo nghị ngày 25 octobre 1919 thì lễ kỷ-niệm các chiến sĩ trận vong sẽ cử-hành vào ngày chủ-nhật 2 novembre sau hồi 9 giờ 45 ở trước đài kỷ-niệm đường Amiral Pottier

Hôm ấy sẽ có các quan, các hội đăng như hội Cựu chiến binh, hội Quản-công không-binh và học-trò nam nữ các trường đến dự lễ và đặt hoa trên đài kỷ-niệm.

Lúc hành lễ thì các quan, các đại biểu những hội đăng đứng về phía tay phải đài kỷ-niệm, còn học-trò đứng và bên tay trái.

Xong lễ ở đài kỷ-niệm, các quan sẽ sang viếng phần-mộ cũ ở đường Amiral Courbet rồi mới đi tác mộ các nơi khác.

Càng ngày hôm ấy, bắt đầu từ 8 giờ sáng ở các chùa thuộc về hộ nhị và hộ pgũ cũng làm lễ cầu nguyện cho binh linh tử đã tử trận.

Tại tòa án. Phiên tòa ngày thứ hai 27 octobre 1924 xử những việc sau này :

Ng-văn-Cu du-đãng phải 4 tháng tù và 2 năm biệt xứ ; Trần-văn-Nhu can án nhưng còn nhỏ tuổi nên giam vào nhà bảo-cô cho đến khi lớn mới xét ; Quản-văn-Toàn đến chỉ không có giấy phép phải phạt 100 quan và bị tịch biên khí-cụ ; Ng-văn-Nhọ, Ng-văn-Chân, Trần-v-Trần, Trần-văn-Khoa, Ng-văn-Giong, Ng-văn-Các và Trần-Đình đến 20 tuổi đăng gỗ không có giấy phép phải tù án, vắng mặt mỗi tên 200 quan và bị tịch-biên khí cụ ; Ng-văn-Điền lấy 14 p. 70 và đánh tên Ng-Đính để đến kỳ sau xét ; Ng-hữu-Nghĩa đứng thế thuế thân của người khác trong tên với mình phải 3 tháng tù án án treo.

Tòa còn xử mấy việc trộm cắp lặt vặt nữa, nhưng phần nhiều hoãn cả đến phiên sau mới làm án.

Ma-men ám ảnh. — Tối chủ-nhật ở xóm chợ Hàng, nhà kia có giỗ ăn uống no say rồi ninh sự đánh lộn xuýt nữa ẩu-đả. Nguyên đâu lại người cô-đông trong tiệc kịch lại là anh em con chú con bác, chỉ vì một chuyện không đâu mà người em vì ngày chầy hành nện vào đầu anh một chiếc rồi bỏ chạy trốn. Người anh vì đau quá, máu chảy đầm đìa nắm quay ra gọi mãi mới tỉnh lại. Ngày thứ hai lý-dịch đã làm biên-bản và điệu cả đôi bên lên dồn để xét xử.

Người ta nói lời ma men ám ảnh nên người em kia mới quên cả tình nghĩa mà đánh anh, chứ thực ra người anh rất hiền lành từ ông cô điều gì đến nỗi phải ẩu em.

Kiếp đoạn trường. — Tối thứ hai vào hồi 8 giờ, ở phố Đường-cát có đám mấy người đàn bà đuổi nhau lên la rầm rĩ như thế cướp. Sau hỏi ra mới biết một thị bị bắt giam ở nhà thương riêng bẻ khóa trốn đi với tình-nhân chẳng may gặp mẹ con người gác nhà thương đi tìm vợ được.

Nghe nói thị đó là có dâu, đó trước bị quan viên nào đó hèm, rồi sau lại bị vợ quan-viên làm vỡ thuyền phải đổi nghề, nên quan-viên lấy làm bối hận đã toan trọn hiếu với tình mà tự vẫn nhưng không được. Đến nay đã là lỡ một lần, hai rồi mà thị còn chực trốn nợ đoạn-trường thì trốn sao cho thoát. Ôi kiếp hồng-nhan có mong manh !

Sổ án mày. — Ngày thứ sáu 24 bắt được 13 tên nữa ở quanh các phố thì đã giải cả sang Nhổi-dèo.

Rạo này tình cảnh-sát ra công tìm nã bọn ăn mày riết mà hàng ngày vẫn còn nhiều như thế thì cũng là một điều lạ thật.

Có lẽ vì bắt ở đây rồi lại giải sang Nhổi-dèo chăng cũng xa là bao, nên chúng lại trốn về cả ăng ?

HÀ-ĐÔNG

Từ chức. — M. Ng-cao-Luận thư ký phụ tá tại sở cảnh sát Hà-đông, được từ chức.

HƯNG-YÊN

Di trường. — Trường sơ-đẳng Yên-cảnh, phủ Khoái-châu, trước ở làng Yên-vĩ, nay đi sang làng Bích-kiều.

(Xem tiếp trang thứ tư, cột thứ bảy).

GỖ LIM CÂY !

Có hơn một trăm cây gỗ lim quanh « Hồ-gươm », nên tổ chức mua, muốn bán.

Hỏi tại bản-quán.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Rượu bổ-đào:
TONIQUE TONKINOIS

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc vẽ không hình lắc làm trò-cười cho trẻ-con và người có tri khôn không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to !!!

Ngày mùng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ ba, tôn Nội-các phụng lời chân phê rằng :

Chiếu nay đã được phòng cần MONTÈS qui ông, có chế nên một thứ rượu bổ để tặng ngự dùng qua rất hay, đáng nên gia thưởng, trước lạc phê thị ghi cho qui được phòng chế-sang để tỏ thanh-giá.

Khâm thử.

欽此

嘉樂製獻補神腦五月初七日內閣奉
欽賜御用局藥酒名曰世寶丸主允備

• Rượu này đã kê cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả ! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được ! *Giá bán rất rẻ : 2$25 một chai lớn ; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kê những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS

54, Phố Tràng-tiền, 54

HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư tờ báo này.

BẮC-NINH

Truy-tặng. — MM. Ng-v-Mai, Trần-quang-Mạc, quản làng Tập-ninh, tổng Mộ-đạo, huyện Quế-dương, trong khi đánh bọn cướp vào cướp ở làng Ấy ngày 1er avril 1924 chẳng may bị chết, vậy được truy-tặng hàm tăng cửu phẩm bá hộ (9.2).

Thưởng hàm. — Các người có tên sau này, vì đã có can-đảm đánh bọn cướp ở làng Tập-ninh ngày 1er avril 1924, nên đều được đặc cách thưởng hàm như sau này :

Thưởng tăng cửu phẩm văn giai (9.2)

MM. Ng-ích-Khiêm chánh tổng Mộ-đạo, Ng-v-Các, lý trưởng Tập-ninh, Nguyễn-mạnh-Trác, nghị-viên tư-vấn Bắc-ninh.

Thưởng tùng cửu phẩm bá hộ (9.2)

MM. Ng-v-Hoa, Ng-v-Khai, Nguyễn-quang-Duyệt, Trần-quang-Vực làm ruộng ở làng Tập-ninh.

Ngạch quan lại. M. Ng-v-Thược thông-phán hạng nhì, trợ-tá Thanh-miện (Hải-dương) bị đình-lệ thăng thưởng trong hạn ba năm.

SƠN-TÂY

Cháy. — Hồi 7 giờ tối hôm 25 một cái lò nồi của tên Tô-văn-Tiếp, ở gần vỏ sông, làng Phú nhi, bị cháy. Trong lúc giời tối lại có gió to, chỉ trong giây lát cái lò ấy đã thành ra một đống gio tàn, thiệt hại ước độ 30$, không việc gì đến người cả và cũng không hại lây đến làng diềng, vì cái lò ấy ở riêng ra một nơi xa các nhà k ác.

Lại 3 giờ rưỡi chiều 26, đang lúc giới mưa, cái nhà của tên Chu-văn-Bách, bị phát hỏa, lửa mới bốc lên thì chữa được ngay, cho nên chẳng thiệt hại gì.

Xe đạp của ai ? — Ng-văn-Thọ, làm nghề thợ rạo, sáng hôm x7 nộp ở sở (ắm một cái xe đạp, kiểu xe thi, không có dấu hiệu và đồ đạc gì, thân xe sơn xanh, lốp bằng cao-su đỏ, vậy ai có xe ấy đến mà n i ận

AN-DƯƠNG (Kiến-an)

Bắt phạt nằm mâm cỗ. — Mới đây hội-đồng hương hội một làng kia nhân trong làng có hai người tranh nhau vì chuyện chi đó, không biết hội-đồng chiều luật ở đâu ra mà nghĩ phạt một cách rất kỳ khôi là đã phạt tiền lại gia thêm một kh oản nữa là phạt 5 mâm cỗ và bắt đem ra đình để hội-đồng chứng giám. Việc này khi có người làng ra tố giác nên quan sở tại đã về đến đình mà h ỏi thì hội-đồng nói vì lẽm việc quá cho nên bắt thằng mõ làm cơm rượu c o ăn rồi giả mỗi một người là hai hào.

Việc này chẳng hay đã xét ra làm sao. S. Đ. lai cảo

DUYÊN-HÀ (Thái-bình)

Trường học mới lập. — Xã-Thường-duyên thuộc huyện Duyên-hà vừa mới dựng xong một trường sơ-đẳng hai lớp cao ráo, sạch-sẽ theo cách vệ-sinh. Thường-duyên là một xã nhỏ không đến 300 suất đinh mà xây nổi một trường riêng, đó cũng là một điều kết quả hay trong việc cải-lương. Ta mong rằng cứ mỗi xã lớn hay hai ba xã nhỏ ở gần nhau lập được một học-đường riêng thì nền sơ-học yếu-lược mới có cơ chóng phổ-thông vậy.

K. V. lai cảo

(Xem trang thứ ... :

Cuộc thi thuốc lá « COQ »

Cái hộp bày ở Đông-Dương đại-thương-cục (Grands Magasins Réunis) có 52 gói.

Những vị nào nay trả lời đúng, vậy tuần lễ này sẽ được hút 52 gói thuốc lá không mất tiền.

Mr Nguyễn-văn-Vinh.
Mme Đậu.

Những vị sau này, gởi đến 10 câu trả lời khá hơn cả, vậy sẽ nhận được một colis thuốc lá cuốn rời hiệu « Coq ».

MMrs Nguyễn-thái-Bạt,
Nguyễn-minh-Thuận,
Đặng-văn-Dương,
Lê-văn-Sinh,
Mmes Lê-thị-Bính,
MMrs Cai Nam,
Lê-văn-Quang,
Giang,
Khai,
Lộc

« BASTOS »

Thuốc cuốn gói đỏ 0$10, gói xanh 0$15, và thuốc chưa cuốn 0$16 mà nếu nhà hút thuốc và thương-lưu xã-hội rất quý, dân cũng có bán.

Mua thuốc lấy nếm thử mà xem.

Thuốc thực nguyên chất.

Tại các cuộc đấu-xảo đều được thưởng mề-đay vàng và phần thưởng ngoại hạng.

Có bán thuốc cho sở thương-chính Pháp và Tunis.

BÁN BUÔN :

GAY VALLÉE, 57, Phố Paul-Bert, Hanoi.

PHÒNG KHÁM BỆNH

66, đường Quan-thánh, Hanoi

Sáng nào cũng khám bệnh từ 8 giờ đến 12 giờ — trừ chủ-nhật. chiều nào cũng khám bệnh từ 2 giờ đến 3 giờ rưỡi — trừ thứ năm và chủ-nhật. 2226

HÚT THUỐC LÁ « COQ » KHÔNG MẤT TIỀN, SAO LẠI KHÔNG HÚT?

CUỘC THI THUỐC LÁ COQ

Kể từ ngày nay, hộp dựng thuốc lá COQ sẽ đề tại hiệu MINH-DƯƠNG, *số 83, phố hàng Gai, Hanoi.*

Agents généraux en Europe
L. MAYENCE & Cie
9, Rue Tronchet, PARIS
19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

Bát quái chèo !

Thưa Ngài,

Khi Ngài chiêu-cô cho bán-hiệu, hoặc dặn người nhà đến lấy, xin nhớ cho rằng, ngoài cửa có chèo cái bát quái, thì mấy chính hiệu chè ngon.

SINH-THÁI

91, Giữa Phố hàng Ngang, 91

HANOI

Rượu DUBONNET
là rượu bổ và dưỡng lập sức lực lại

Agents généraux en Indochine : CHARRIÈRE, BUFOURG, GARRIGUENC & Cie
PARIS — SAIGON — HAIPHONG — HANOI

SẢN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ ba 28 Octobre 1924

CƯỜNG ĐẠO HỮU LƯƠNG-TÂM

Ai ơi đừng nói chơi chơi,
Rồi ra mới biết rõ người lương tâm.
Gần mua tháng phút chẳng nhầm,
Tòa sen sẽ có phúc phần thời lên.

Tối thứ tư 29 Octobre 1924

CÂU ĐƯỢC ƯỚC THẤY

Phúc sao tổ lớn lây đình
Kia tranh tế-nữ nọ hành trêu người.
Phù-thiêng phép lạ nực cười,
Vì quan mấy tỏ sự người tiên cung.

Tối thứ năm 30 Octobre 1924

NHỠN NHỤC DU SINH

Anh hùng nhỡn nhục du sinh.
Giá danh nên trọng tâm tình đáng thương
Ma đưa lối quỷ đưa đường,
Đoạn trường sao có đoạn trường thế thôi.

Thư sữa tối thượng hạng

Thứ sữa đặc hiệu Confé *của nhà lấy sữa có tiếng thứ nhất ở Hòa-Lan, là một thứ sữa những người yếu, trẻ con cùng tất cả mọi người ưa thứ sữa đặc có chất nguyên, dùng rất tốt.*

Ai có tính khó đến đâu, dùng thứ sữa này cũng phải vừa lòng.

Bán buôn tại :

COMPTOIRS COLONIAUX CHIRIS
Haiphong. 2220

M. Maurice GAY
Chanh kế-toán

Có lời kính-cáo để ai nấy biết rằng, ông sẽ mở một lớp dạy Kế-toan (Comptabilité) bắt đầu dạy từ ngày 1er Décembre 1924. Mỗi tuần lễ dạy hai lần, ngày thứ hai và ngày thứ sáu, từ 20 giờ đến 22 giờ.

Giá mỗi tháng là 10$ (mười đồng)

Khi học đủ các bài, có thể cấp mỗi cái bằng nhận thực.

Đến biên tên tại nhà M Gay, 80 bis.
4018 Bd Armand Rousseau

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người có tuổi, đường khí huyết không lưu-thông được mạnh, hay sinh ra chứng nhức đầu, chóng mặt, đau lưng. Muốn khỏi những chứng ấy thì không gì bằng dùng thuốc :

Gouttes de Virginie

chỉ vài giọt khỏi đi khỏi bệnh.

Giá bán : 1$20 một lọ

THUỐC MYSOL

Là thuốc chuyên trị bệnh lậu mới mắc hay đã khỏi hẳn

Các thứ thuốc chữa lậu thường gặp thứ nào cũng cũng như nhau cả, vì tùy cái cách cắt khéo hay vụng, mới có thể trong lắm hay trong vừa. Vậy người đau cần phải kén lấy thứ thuốc nhiều chất tốt, không có những chất vô ích và những chất hại.

Chỉ có thuốc MYSOL là có 100 phần thuốc toàn nguyên chất mà thôi. Vậy trong các thứ thuốc chữa lậu chỉ có thuốc MYSOL bảo đảm một điều không thể sai chạy được, là dù đau lâu đến đâu, dù đã dùng các thứ thuốc khác không khỏi, thì dùng thuốc MYSOL cũng hết trong vài ngày công hiệu chắc chắn là thế.

Bệnh tiêu tiện mắc phải, thì thuốc Mysol trị bệnh không sai.

Bệnh lậu kinh-niên, các thuốc trong khắc chữa không khỏi, thì dùng thuốc Mysol cũng hết trong vài ngày.

Thuốc Mysol lại được một điều không thể sai chạy được, là dù đau lâu đến đâu, dù đã dùng các thứ thuốc khác không khỏi, thì dùng thuốc MYSOL cũng hết trong vài ngày công hiệu chắc chắn là thế.

Bệnh lậu kinh-niên, thì phải dùng một thứ thuốc thật tốt, trừ bệnh tận gốc rễ.

Thuốc thụt PARAT

Dùng rất tốt, Bán-hiệu không có thể đăng hàng nghìn bức thư cảm ơn, và khen ngợi của bản-hiệu đã tiếp được, song trong quyển sách con gái vào với lọ thuốc bản-hiệu có trích mấy bức thư. Xem bức thư ấy, thì rõ cái giá trị của thứ thuốc ấy, mà hai thứ thuốc ấy lại rẻ vì Thuốc MYSOL giá có 1 p. 25 và thuốc thụt PARAT giá có 1 p. 10

Nên mua ngay ở hiệu bào chế CHASSAGNE 59, rue Paul-Bert Hanoi

Để chậm một ngày thì bệnh lại khó chữa thêm.

HIỆU BÁN ĐỒ VÀNG BẠC

NAM-BAO

16, Rue de la Soie, 16

HANOI

Bán đồ vàng, đồ bạc : các thứ mặt đá thực và giả, kính gọng đồi mồi, đồng hồ quả quít, ô đàn bà, giầy crôm, giầy kim tuyến, giầy nhung, v. v.

Vàng đúng tuổi và bạc nén.

Thợ khéo kỹ công và giá thực.

2017

茂MẬU-SENG盛

57, Rue Jean-Dupuis Phố Mới), Hanoi

MÁY MỘI SỐ 248

Hiệu tôi mở từ năm 1889, kể được 31 năm chuyên nghề làm các thứ gạch tàu, cống, chân-song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.

Hàng tốt, giá cũng hạ, vì hiệu tôi muốn mong đông khách.

Qui-khách có dùng, xin mời chiếu cố.

2045 MẬU-THỊNH kính cáo.

Số 48

THÚY-HƯ

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Lâm-sung nói :

— Có người bạn cũ của tôi ở quận *Hoàng-hải* thuộc về hạt *Thương-châu* tiễn cử cho tôi.

Người ấy nói :

— Hay là lại ông *Siêu-toàn phong Sài-tiễn* đó chăng !

Lâm sung nói :

- Sao ông lại biết ?

Người ấy nói :

— *Sài-tiễn* chơi thân với các vị đại-vương đầu-lĩnh ở trong *sơn-trại*, thường vẫn có thư-từ đi lại với nhau. Nguyên vị đại-vương đầu-lĩnh tên gọi *Vương-luân*, sau k i không thi, có càng *Đỗ-thiên* đến trú tại nhà *Sài-tiễn* ít lâu, *Sài-tiễn* tiếp đãi rất trọng. Khi đi, lại tặng cho tiền bạc, vì thế thành ra chịu ơn.

Lâm-sung nghe lời, liền sụp xuống lạy, rồi nói :

— Chết nỗi ! Chúng tôi thật có mắt mà không trông thấy núi *Thái-sơn* ! Dám hỏi đại-danh ngài là gì ?

Người ấy cũng vội-vàng đáp lễ lại mà rằng :

— Tôi là thủ-túc của *Vương* đầu-lĩnh tên gọi *Chu-qui*, người huyện *Nghi thủy*, huộc về *Nghi châu*. Trong bọn giang-hồ vẫn gọi tôi là *Hạn-địa hốt-luật*. *Vương* đầu-lĩnh sai tôi giả-cách mở một tửu điếm ở đây, để dò-la những bọn khách-thương qua lại, kẻ nào có nhiều của-cả, sẽ phi báo cho *sơn-trại* biết. Khách một đến mà không của-cải thì cho đi, nếu có của-cải thì nhẹ ra là đánh t uốc mê, còn nặng nữa lẻ phải giết ngay lập tức, xẻ t ị làm mắm, còn mỡ dùng để thắp đèn. Vừa rồi thấy đại-huynh hồi thăm dưỡng đi *Lương-sơn-bạc*, cho nên không dám hạ-thủ. Sau thấy đại-huynh viết rõ r ồ tên lên vách mọi khi có người ở *Đông-kinh* đến, vẫn thường nói chuyện cả tiếng anh-hùng của đại-huynh, không ngờ ngày nay lại bỗng gặp đây, thật là m t dịp may-mắn lắm vậy. Đại-huynh đã tiếng-tăm lừng-lẫy, lại có thư giới-t iệu của *Sài-tiễn* thì tất-nhiên *Vương* đầu-lĩnh phải trọng-dụng.

Chu-qui sai người n à dọn tiệc để khoản-đãi. Hai người cùng ngồi uống rượu ở trong nhà thầy-tọa, mãi đến nửa đêm mới thôi, *Lâm-sung* nói :

— Làm thế nào mà thuê cho được thuyền chở ?

Chu-qui nói :

— Rất dễ-dàng có thuyền. Xin đại-huynh cứ yên lòng, hãy ngủ đây một đêm, đến đầu trống canh năm, tôi sẽ cùng đ .

Nói xong, ai nấy đều đi nằm nghỉ. Hồi trống canh năm, *Chu-qui* gọi *Lâm sung* trở dậy rửa mặt, lại uống mấy chén rượu và ăn lót dạ. Bấy giờ trời chưa sáng hẳn, *Chu-qui* mở cái cửa sổ ở nhà thầy-tọa ra, rồi giơ cung cùng cầm tên, bắn thẳng sang chỗ bụi lau tại phía bờ hồ bên kia một phát.

Lâm-sung hỏi :

— Bắn làm chi t ế ?

Chu-qui nói :

— Đó là phát tên ám-hiệu ở trong sơn-trại đó, lúc nữa sẽ có thuyền đến đón.

Chỉ trong giờ lâu, đã thấy ở chỗ bụi lau bên kia có bốn năm tên lâu-la chèo một chiếc thuyền, sang đón ở dưới nhà thầy tọa. Bấy giờ *Lâm-sung* thu nhặt các đồ hành-lý, theo *Chu-qui* xuống thuyền, mấy tên lâu-la lại cùng n au chèo thuyền chở sang bờ bên kia.

Lâm-sung nhìn lên trận bức, thấy hai dãy toàn những cây lớn tay ôm, tại lưng chừng núi lại có một tòa *Boạn-kim-đình-tử*. Đi khỏi chỗ ấy thì đến một cái cửa quan lớn, trước cửa quan có cắm các đồ khí-giới như cung tên, giáo mác, vân vân. Xung quanh lại có đề những gỗ sắc và đá tảng.

Mấy tên lâu-la đi trước để báo tin có hai người vào. Hai bên lối đi đều thấy rõ đội-ngũ kỳ-hiệu. Lại đi qua ải lần quan-ải nữa, mới đến cửa sơn-trại. *Lâm-sung* ngẩng nhìn thì thấy ba cửa hàng trăng, bốn mặt đều có núi cao bao bọc, khoảng giữa thành một nơi đất phẳngước độ bốn năm trăm trượng.

Cái cửa chính giữa lựa vào sườn núi, hai bên đều có mười-p ong. *Chu-qui* đưa *Lâm-sung* vào nhà *Tụ-nghĩa-sảnh* thì thấy cái ghế chéo chính giữa có một vị hảo-hán ngồi, tức là *Bạch-y tú-sĩ Vương-luân*, còn hai ghế hai bên : bên tả thì là *Mô-tước-thiên Đỗ-thiên*, bên hữu thì là *Vân-lý kim-cương Tống-vạn*.

Chu-qui và *Lâm-sung* đến trước mặt cùi chào. *Lâm-sung* đứng bên cạnh *Chu qui*. *Chu-qui* nói :

— Ông này là một vị giáo-đầu cũ dạy 80 vạn tiền-quân ở *Đông-kinh* tên gọi *Lâm-sung*, biệt-hiệu là *Báo-tử đầu*, nhân bị *Cao* thái-úy hãm-hại, phải đày ra *Thương-châu*. Khi đến *Thương-châu*, lại bị lên chầy « Đại-quân thảo-liệu-trường », mới giết chết 3 người mà bỏ trốn đi. Đi đến nhà *Sài* đại-quan-nhân, đại-quan-nhân có lòng kính-trọng, vì thế đã viết thư giới-thiệu, để đến đây cùng n ập bọn với ta.

Lâm-sung lấy phong thư ở trong mình ra đệ trình *Vương-luân*. *Vương-luân* mở xe n xong, mới mời *Lâm-sung* ngồi cái ghế thứ tư, còn *Chu-qui* thì ngồi cái ghế thứ năm, rồi gọi bọn lâu-la đem rượu ra nồng.

Khi uống được ba tuần rượu, *Vương-luân* hỏi thăm tên-tuổi *Sài-tiễn* thế nào. *Lâm-sung* đáp rằng :

— Hàng ngày thường vẫn đi săn bắn cầu vui.

Vương-luân hỏi han trò-chuyện hồi lâu, rồi nghỉ thầm rằng : người ấy tuy là một người học-trò thi hỏng, phẩm chất cũng với *Đỗ-thiên* đến đây làm giặc, sau *Tống-vạn* lại tụ-tập được một bọn quân-mã đến họp với ta. Là chẳng có tài-cán gì, *Đỗ-thiên* và *Tống-vạn* thì võ-nghệ cũng c hẳm thường vậy, ngày nay lại thêm có người này đến. Hẳn đã là một chức giáo-đầu coi dạy 80 vạn cấm quân ở *Đông-kinh*, tất-nhiên võ-nghệ cao-cường, nên hẳn biết rõ t ổ-hoạn bọn ta thì quyết hẳn có lòng chiếm, ta đích lại làm sao nổi. Chi bằng ta từ chối mà bảo hẳn đi nơi khác, để khỏi sinh tai vạ về sau. Chỉ hiềm một nỗi đối với *Sài-tiễn*, ta thành ra m t người quên ơn, biết làm t ế nào.

Vương-luân lại truyền cho bọn lâu-la đặt tiệc để khoản đãi *Lâm-sung*. Khi nồng rượu xong. *Vương-luân* gọi người đem ra 50 lạng bạc và hai tấm lụa, rồi đứng dậy nói với *Lâm-sung* rằng :

— *Sài* đại-quan-nhân có tiến-cử giáo-đầu đến nhập bọn với c úng tôi. Nhưng sơn-trại c ủng tôi đây thường thực hãy còn khuyết pháp, các nhà chưa được chỉnh đốn, thế mà bỗng-nhược, c ỉ sợ sau này lại lỡ cả công việc của giáo-đầu, vậy có chút lễ bạc, kính biếu giáo-đầu, để người đi tìm nơi đại-trại nào mà trú-ngụ, xin người chớ lấy làm lạ !

Lâm-sung nói :

— Xin cảm ngài hãy cho tôi được nói một lời : tôi ở xa xôi muốn đến nhờ có bức thư giới-t iệu của *Sài* đại-quan-nhân mà đến đây xin theo các ngài, thật không tôi dẫn tài mọn sức hèn, như ng nếu các ngài rộng lượng mà thu dụng cho thì cũng xin đốc một lòng trung-thành để đền báo. Các ngài nên xét cho rằng tôi đem thân tới đây, quyết không phải vì sự tiền là vậy.

(*Còn nữa*)

Phần thưởng «Ngô-tam-Thông»

để ban cho những sách tiểu-thuyết tản văn hoặc vận văn chữ quốc-ngữ

Cuộc khảo-thí để ban phần thưởng ấy

Chủ-ý muốn nung-đúc nhà làm văn Việt-Nam viết thêm sách có ích, nhất là về phong-hóa, đặng truyền-bá cho bọn thiếu-niên cùng bậc thường-nhân bản-xứ.

Ông Ngô-tam-Thông, điền-chủ ở làng Tân-giai, tổng Bình-an, tỉnh Vĩnh-long, vẫn là cựu Hội-đồng địa-hạt, thứ thiết-lập trong năm 1925, một cái phần-thưởng để hiệu « *Phần thưởng Ngô-tam-Thông* ». Phần thưởng ấy chia ra làm ba hạng: hạng nhất thưởng 300 $, hạng nhì 200 $, hạng ba 100 $ để ban cho những văn-gia nào viết đặng sách hay mà hội kiểm-duyệt chấm đậu.

Các hội-viên bản hội kiểm-duyệt sau sẽ cử đạt ông Ngô-tam-Thông giao quyền cho ông Lê-quang-Liêm biệt-danh là Bảy điều-đình trong cuộc khảo-thí này và chọn đặt hội-viên bản hội kiểm-duyệt.

Ông Ngô-tam-Thông sẽ có rể người là ông Lê-minh-Ký, quan thú-y ở Baria thay mặt mà bàn tính cùng hội kiểm-duyệt. Ông ấy có quyền nghị-luận như các nghị-viên khác.

Cuộc khảo-thí này sẽ khởi sự ngày 1er Novembre 1924.

Những văn-gia nào muốn dự khảo xin hãy cho ông hội-trưởng biết: tên họ, chỗ ở của mình và gốc người xứ nào, trước ngày 1er décembre 1924, đặng đem vào sổ.

Những văn-gia ở trong Đông-pháp thì đặng dự khảo.

Sách nào để dự khảo thì phải gởi đến cho hội-trưởng kiểm-duyệt trước ngày 1er juin 1925.

Mỗi quyển gởi đến sẽ giao liền cho một ông nghị-viên khảo-cứu và lược giải văn-chương rành rõ. Một tháng sau khi được quyển, người khảo-cứu phải làm một bảng chương-trình cùng hội-trưởng để phân-biện cho minh-bạch những điều mình bất bẻ, hoặc lời chú-ý của mình về quyển ấy.

Quyển sách này sẽ truyền tại cho các nghị-viên khác coi và ghi nhớ những điều chú trách, đặng khi nhóm đại-hội cùng nhau bình-luận cho ra giá-trị của mỗi quyển sách.

Chẳng ông nghị-sự nào giữ trên 15 ngày những quyển giao cho mình khảo-cứu.

Khi đại-hội bình-luận rồi, mỗi ông nghị-sự biên riêng (kín một mình mình biết, ba phiếu đầu (*note*) cho mỗi quyển: một phiếu cho hình thể (*pour la forme*) một phiếu về bổn chất (*pour le fond*) một phiếu về đạo đức (*pour la moralité*) của các tiểu-thuyết.

Phiếu đầu cho từ 10 tới 20 điểm, và nhơn cho số tử thừa (*coefficient*) sau đây:

Về hình thể	số tử thừa	2
Về bổn chất	—	2
Về đạo-đức	—	4

Số trung-bình những phiếu đầu sẽ tính liền tại giữa hội.

Phần thưởng bậc nhất để ban cho quyển sách nào chấm đặng ít nữa là 152 điểm. Phần thưởng thứ nhì cho quyển nào lấy đặng 136 điểm. — Còn phần thứ ba để cho quyển đặng 120 điểm.

Phần thưởng mà không có sách chấm đậu, sẽ để dành đặng lập cuộc khảo thí khác.

Những sách gởi đến dự khảo phải viết bằng tiếng quốc-văn, hoặc văn văn (vận văn) hoặc văn xuôi (tản văn) theo điều sau đây:

1· Tiểu-thuyết về lịch-sử, sự tích rút trong (Nam-Việt sử-ký);

2· Tiểu-thuyết về chuyện tình cờ (*Roman d'aventure*);

3 Tiểu-thuyết về thế tục (*Roman de mœurs*).

Những quyển viết điệu tản-văn phải đặng ít nữa là 150 tờ giấy rộng (giấy học-trò dùng) hay là 200 trương giấy ấy. Còn quyển viết theo thi pháp (vận văn) phải đặng 100 tờ hay là 200 trương, mỗi trương phải đặng 34 hàng.

Công việc của bản hội khảo cứu đến 1er novembre 1925 thì xong tất cả.

Tên các văn gia đặng lãnh thưởng sẽ đăng báo liền, còn phần thưởng sẽ ban một cách trọng thể tại nhà hội Khuyến-học Nam-kỳ ở Saigon. Hội-trưởng hội kiểm-duyệt sẽ thương nghị cùng ông hội-trưởng hội Khuyến-học mà định ngày ban thưởng ấy.

Khi khảo cứu và chấm xong rồi, thì hội-trưởng ban khảo thí liền giao những quyển sách lại cho các thí gia.

Các hạng chỉ phí của hội khảo thí đều về phần ông Ngô-tam-Thông chịu hết.

Các thơ-tín về việc khảo thí này đều phải gởi đến cho ông Lê-quang-Liêm dit Bảy, Đốc-phủ sứ tại Baria.

Lê-quang-Liêm dit Bảy lai-cảo.

PILULES
APHRODISIAQUES
du Docteur SIMTES
Rất nhanh rất công-hiệu
Chữa các bệnh sinh-dục khỏi hẳn mà không có chi là nguy-hiểm cả.
Chỉ tại phòng thuốc PARAT Paris
Có gởi bán tại:
Hiệu Bảo-chế
CHASSAGNE
59, phố Paul-Bert, Hanoi

NHÀ BÀ-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BẢO-CHẾ MONTÉS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi
Thay huyết xấu.
Trị bệnh mẩn máu khi huyết suy yếu, thần-thể mỏi mệt, gầy còm, hay vì kém huyết sinh ra rao phồi, làm cho hay ho vất uống thuốc này rất dễ, vì có mùi thơm không có lợm giọng bao giờ!
Bài thuốc này có hội-đồng các quan Thầy thuốc chứng-chỉ là hay.
Ấy là:
Thuốc nước bổ huyết
MẪU BỔ 1$40
Hỏi các người mắc bệnh trĩ, nên các ông đã dùng đủ các món thuốc rồi mà chưa khỏi thì nên mua thứ thuốc hiệu POMMADE ROYER, dùng đó ngay lập tức mà chóng khỏi lắm.
Ở Paris hỏi tại hiệu bào-chế DUPUY, 220, R. St Martin.
Ở Hanoi hỏi tại hiệu Bà. CHASSAGNE

Ai muốn chữa bệnh lậu cùng các bệnh tiểu-tiện.
Nên dùng thuốc:
MYSOL
Làm bằng essence de Santal
Thuốc rất mạnh, mà lại rẻ hơn các thứ
Chế tại phòng thuốc PARAT Paris
Gởi bán tại Hà-nội
hiệu bào-chế CHASSAGNE
59, phố Paul Bert.

Nhà Bán-đồ « TẮM-TẮM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

NHÀ BÀ-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BẢO-CHẾ MONTÉS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi
Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh giịp.
Mắc bệnh giịp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.
Muốn trị bệnh giịp, chỉ có một thứ thuốc, là:
Cachets du Docteur Rascol
0$60 một ống sáu cachets

Thuốc thụt PARAT
Chữa các bệnh sinh-dục rất nhanh, và hợp phép.
RẤT CÔNG-HIỆU
Giá bán 1$40
Chế tại phòng thuốc PARAT, Paris
Có gởi bán tại Hà-nội
HIỆU BẢO-CHẾ
CHASSAGNE
59, phố Paul-Bert.

CÁC CHỨNG ĐAU XƯƠNG VÀ THẤP
Những bệnh trên đã kể và các chứng sau này như lở lượt máu ra là bởi tại máu sấu cả. Đàn-bà thì thường có những lúc phải tội và lúc trở về già. Các chứng ấy có bởi vì máu sấu thành ra đặc, có nhiều cặn. Vậy muốn cho máu chảy lưu thông thì nên dùng thứ thuốc:
Dépuratif Richelet
mà các lương-y ½ hoàn-cầu đều công-nhận là mạnh là tốt. Dùng thuốc này thì chẳng bao lâu máu mũ cặn và các bệnh ngoài da như ghẻ lở, các nốt mẩn khác mà bệnh giang-mai phá ra cũng khỏi.
Thuốc này bán ở các hàng lục-hợp to.
Lúc và giá Mâu đựng

NHÀ BÀ-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BẢO-CHẾ MONTÉS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi
Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc:
ABLENNOL
là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.
Chế toàn bằng chất: Santalol
chất: Salol
và chất: Uroformine
Giá 1$40 một hộp

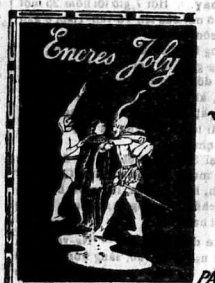
Hỡi các ông mắc phải bệnh tình (lậu và giang-mai) khuyên các ông chớ dùng thuốc nhảm, tốn tiền mà bệnh càng thêm nặng. Các ông nên mua thuốc ở Hiệu TỪ-NGỌC-LIÊN, số nhà 46, phố Principale, tỉnh Bắc-cầu, là một nhà chuyên-trị, bán thuốc bệnh tình đã có tiếng, không ngày nào là không tiếp được giấy ngợi khen ở các nơi gởi lại. Cả cước độ hơn một đồng một lọ.
2020

NHÀ BÀ-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BẢO-CHẾ MONTÉS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi
Có bán thứ thuốc:
ELIXIR ANTICHOLÉRIQUE
Thuốc này có trị cả những bệnh: đau dạ dày, đi tả, đau ruột, đi tháo dạ.
CÁCH DÙNG: Cứ trong 24 giờ uống một lần; mỗi lần uống ba hoặc bốn thìa lớn pha với một lít nước lã; trẻ con thì uống ba hoặc bốn thìa cà-phê.
Giá bán: 0$60 một lọ

Thuốc Le MUSCOL
Làm cho có sức khỏe
Trị được bệnh huyết suy
làm cho trong máu
thêm chất đỏ
Gởi bán tại:
Hiệu bào-chế CHASSAGNE
59, Phố Paul-Bert, Hanoi

NGÀY NÀO CŨNG CÓ XE THƠ CHẠY
Công-ty PHẠM-VĂN-PHI
ĐƯỜNG YÊN-LÝ BÌ CHỢ HIẾU
Ở Gare YÊN-LÝ chạy hồi 2 giờ rưỡi sáng sau chuyến xe lửa tàu khách ở Hiến-thủy xuống Vinh.
Ở CHỢ HIẾU (Phố-Quí) đi hồi 1 giờ chiều đến ga Yên-lý sau khi chuyến xe lửa từ Vinh về đến tháy.

AUTO-POSTALE
ĐƯỜNG VINH VÔ HUẾ
Ở VINH đi hồi 4 giờ sáng đến Đông-hà vừa kịp chuyến xe lửa vào Huế.
Ở ĐÔNG HÀ ra hồi 8 giờ sáng sau khi chuyến xe lửa tới nhất ở Huế ra.
Các quí-khách đi lại đường Vinh-Đông-hà nên đi xe thơ thì được cẩn thận hơn, nhưng khi lấy vé nên có ý kẻo lầm đi vào xe khác. Muốn khỏi sự lầm ấy, xin liệt quí khách đánh giây thép trước cho bản-ty. Hễ khi bản-ty nhận được giây thép sẽ cho xe ra đón hay là cho người nhà đi đón.
Đường Yên-Lý đi chợ Hiếu thì đánh giây thép ra PHẠM-VĂN-PHI Yên-Lý gare; — mà đường Vinh-Đông-hà thì đánh giây thép cho PHẠM-VĂN-PHI Đông-hà gare.
ĐƯỜNG SANG LÀO. — Vì độ này bên Lào mưa luôn xe không đi lại được nên xe chúng tôi cũng hoãn không chạy, nhưng đến bắt đầu từ tháng mới tây (Novembre) trở đi thì mới lại chạy.

MỰC HIỆU JOLY TỐT HƠN Các thứ mực
PACHOD Frères & Cie Lyon
2050

ATOPHAN-CRUET
THUỐC ATOPHAN-CRUET
12 một vỉ tính bảo không có phi chế
Mỗi hoàn 0,50 centigrammes (nồng tới 2 đến 3 hoàn trong 24 giờ)
TRỪ CÁC BỆNH ĐAU LẮT-LÉO VÀ GẮN CỐT
THUỐC PHÁP
Trở tại: 9, Rue de Pas-de-la-Mule, PARIS
Ở PHÁP QUỐC LÀM
Cũng có bán tại: Rue de CHASSAGNE, Pharmacien, Hagiley, L. BOURGOGNON, Pharmacien, successeur, 18 bis, rue de Penthièvre, PARIS

LỤC-TỈNH TÂN-VĂN NHỰT-BÁO
(Xuất-bản mỗi ngày 8.500 tờ)
6 trương
GIÁ BÁN BÁO:
Một năm . . . . . 12$00
Sáu tháng 6.50
Ba tháng 3.50
Báo-quán ở tại đường Catinat, số 157, Saigon (Cochinchine).
Tôn-chỉ của tờ báo là để truyền-bá tư-tưởng văn-minh của Pháp-quốc, luận về kinh-tế lý-tài, báo tin lạ xảy ra trong Đông-Pháp, mỗi kỳ đều có tiểu-thuyết. Mua báo xin gởi mandat cho M. NGUYỄN-VĂN-CỦA, chủ-nhơn thâu nhận.

ÉNO KOLA COCA
RƯỢU BỔ
酶補
J. BLANC (dé nhất hạng bào-chế)
Ông L. BLANC (người nối-nghiệp)
HANOI (Bắc-kỳ)
chế ra
Giá bán 2$40 một lít
Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một cốc con
每晨午各服若干啡子嘶露歌咳劑
Bán tại: Hiệu Bảo-chế J. BLANC
2020 31, phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) Hanoi

AI MUỐN LÀM GIÀU
Bỏ ra 20 quan mà may ra được
500.000 quan
Mấy mươi cái trái-đơn của CÔNG-TY PANAMA, có rút số để hoàn lại (Obligation Panama à lots). Lúc mua, phải nộp ngay 20 quan, còn thì 17 tháng mỗi tháng nộp 20 quan, theo như lệ định. Hễ nộp tiền lần đầu là được ngay coi số trái-đơn mình được quyền cầu-nhiều, nhưng là mình đã nộp hết tiền rồi vậy, và đến lúc trao-xổ trước số về kỳ nào thì mình được lĩnh ngay vốn không có thì chẳng được hoàn lại là 400 quan. Khi nào có trái-đơn trúng số thì được 500.000 trở xuống đến 1.000 quan. Như vậy mua trái-đơn thế nào cũng lợi, không khi nào thiệt.
CÓ NHỮNG LỜ SAU NÀY:

150 lô.	500.000 quan	200 lô		
150 lô.	250.000 —	1.320 lô	2.000 quan	
200 lô.	100.000 —	13.200 lô	1.000 —	
200 lô.	50.000 —	1.700 lô	500 —	

Người có trái-đơn được dự cuộc rút số mỗi năm 4 kỳ, vào ngày 15 Février, 15 Mai, 15 Août, 15 Novembre thì rút số.
Các lệ được tinh nguyên cho, không phải trả phí tổn chi cả. Mấy lời rõ-ràng sẽ nhận được một cái bằng số trái đơn trong số, không phải trả tiền. Các quí-khách muốn mua trái-đơn để tại nhà ngân hàng, các phí sẽ trả đủ cả, chỉ phải gởi bằng giây thép cho biết trong bản lược riêng ngày 15 Mars 1925. Bản lược ấy là một bản lược bảo-chứng giữ gìn cho văn nhà có trái đơn, không có điều gì phải nghi ngờ cả.
Năm nào cũng có 15 Février, 15 Mai, 15 Août, 15 Novembre thì rút số.
Ông ngại muốn đợi xem trước rút số trúng hay không rồi sẽ gởi tiền cũng được, gởi sau 20 quan cũng được.
BANQUE NOUVELLE, 8 Rue Papère, MARSEILLE, France
R. C. MARSEILLE 6576

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)